

Luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä ja rauhoitettujen lintujen rauhoitussäännöksistä poikkeaminen

1 Asia

Raisionlahden YSA022361, YSA204695 ja YSA204713 luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä ja rauhoitettuja lintuja koskevista rauhoitussäännöksistä poikkeaminen vieraspetopyyntiä varten Raisiossa, Varsinais-Suomessa.

2 Hakija

██████████

3 Vireilletulo

15.2.2026

4 Hakemus

Hakija hakee lupaa vieraspetojen (supikoira ja minkki) pyyntiin Raisionlahden luonnonsuojelualueilla (YSA022361, YSA204695 ja YSA204713). Minkin ja supikoiran tiedetään aiheuttavan merkittävää tuhoa pesimälinnustolle erityisesti saaristossa ja lintuvesillä. Raisionlahti on matala reheväkasvuinen lahti, joka on erityisesti Raision kaupungin suorittamien hoitotoimien avulla kehittynyt yhdeksi Varsinais-Suomen tärkeimmistä lintuvesistä. Se on tärkeä sekä muutonaikaisena kerääntymispaikkana että pesimäalueena monille rantaelinympäristöjen lajeille.

Hakija harjoittaa lintujen rengastustoimintaa Raisionlahden pohjukan luoteislaidalla. Rengastustoiminnan ohessa on havaittu merkkejä kuten polkuja, jälkiä, ulosteita minkkien ja supikoirien elämisestä alueella. Vuoden 2025 aikana vieraspedot ovat jopa aiheuttaneet rengastusonnettomuuksia tappamalla kaksi lintua verkkoon pyynnin aikana. Myös Raisionlahden lintutornista on säännöllisesti nähty sekä minkkejä että supikoiria.

Rengastustoiminnan ja rengastuspaikan ylläpitotoimien ohessa rengastajilla on hyvä mahdollisuus hoitaa vieraspetojen poistoon liittyviä toimia. Hakija hakee lupaa vieraspetojen poistoon loukuilla, kyttäyspyyntinä, sekä tehtävään koulutettujen koirien ja lämpökameradroonin avulla. Näitä menetelmiä on kehitetty hyvin tuloksin mm. Helmi-hankkeessa, jonka pyyntitapoja myös Raisionlahdella sovellettaisiin. Helmi-hankkeen pyyntimenetelmien kuvaus on toimitettu hakemuksen liitteenä.

Hakijalla on vieraspetojen poistoon alustava lupa Raision kaupungilta, joka on alueen pääasiallinen maanomistaja ja luonnonsuojelualueen hoitotoimien järjestäjä. Lupa saadaan myös kirjallisena. Raision kaupunki tukee vieraspetojen poistamista Raisionlahdella. Kaupunki on jo hankkinut loukkuja, joiden avulla vieraspetopyyntiä tullaan suorittamaan.

Kaikilla vieraspetojen poistoon osallistuvilla on tarvittavat metsästysluvat ja osaaminen. Loukkupyyntiä ja mahdollista kyttäyspyyntiä hoitavat lintujen rengastukseen osallistuvat henkilöt, pyyntiä koiran ja lämpökameran avulla tähän erikoistuneet ja Helmi-hankkeessa pyyntimenetelmää kehittäneet metsästäjät. Minkkejä pyydetään pääasiassa heti tappavilla loukuilla, jotka kohdistavat pyynnin loukun suuaukon koon ja hajuhoukutteen avulla juuri minkkiin. Loukut koetaan vähintään muutaman päivän välein, jotta ne pysyvät pyytävinä. Supikoiraa pyydetään sekä loukuilla, kyttäyspyyntinä että täsmäpyyntinä koulutettujen koirien ja lämpökameradroonin avulla. Supikoiraloukut ovat elävänä pyytäviä ja niiden yhteyteen asennetaan valvontakamerat, jotka hälyttävät heti mahdollisesta saaliista. Loukulla pyydetty supikoira lopetetaan viipymättä. Koiran ja droonin avulla tehtävä täsmäpyynti tehdään 1–3 kertaa vuodessa, tärkeimpänä pyynti huhtikuussa ennen lintujen pesimäkauden alkua. Tällöin supikoirat ovat asettuneet lisääntymisreviireilleen kesäkaudeksi, jolloin ruovikkoon asettuneiden yksilöiden poisto suojelee tehokkaimmin lahden pesimälinnustoa, kun uusien yksilöiden siirtyminen alueelle on vähemmän todennäköistä. Tarvittaessa pyyntiä koirien ja droonin avulla tehdään myös syksyllä ja talvella. Kyttäyspyyntiä harjoitetaan tarpeen mukaan, mikäli muut menetelmät eivät tuo toivottua tulosta.

Pyynti ajoitetaan kaikilla menetelmillä ensisijaisesti ajalle 1.8.–30.4., jotta alueen pesimälinnustolle ja muulle luonnolle aiheutetaan mahdollisimman vähän häiriötä. Ensisijaisena tavoitteena on saada vieraspedot mahdollisimman tarkasti poistettua ennen niiden ja muun luonnon lisääntymiskautta. Jos kuitenkin alueella havaitaan tuhoa aiheuttavia vieraspetoja vielä lisääntymiskauden aikana, pyritään ne silloinkin poistamaan minimoimalla kuitenkin häiriö muulle luonnolle. Käytännössä koirapyynti ei tällöin tule kysymykseen, mutta loukkupyyntiä ja kyttäyspyyntiä pystytään jatkamaan hyvin vähäisin häiriöin. Loukkujen sijoituspaikat hahmottuvat minkkien ja supikoirien liikkeitä seuraamalla ja loukkupaikkoja kokeilemalla. Loukut sijoitetaan suojaisiin paikkoihin, joissa ne eivät houkuttele ohikulkijoita tutkimaan loukkuja. Loukut merkitään kyltein, joissa kerrotaan loukkujen omistaja ja käyttötarkoitus, sekä kielletään koskemasta niihin. Raison kaupunki tiedottaa toiminnasta suurta yleisöä omilla tiedotuskanavillaan.

Harjoitetun rengastustoiminnan tarkoitus on ensisijaisesti pesimälinnuston kantojen ja pesimämenestyksen seuranta. Rengastustulosten pohjalta voidaan seurata myös vieraspetojen poiston vaikutusta erityisesti alueella pesiviin varpuslintuihin. Pesivien vesilintujen ja kahlaajien seuranta on Raisonlahdella tiivistä ja vieraslajien poiston mahdollisia vaikutuksia niihin pystytään seuraamaan lintuharrastajien Raisonlahden lintutornilta ja muualta lahden alueelta kirjaamien havaintojen perusteella. Tavallisesti tällaisten toimien vaikutus tulee näkyviin lajista riippuen useamman vuoden viiveellä. Jotta vieraspetojen poiston vaikutukset eivät jäisi väliaikaisiksi, on tarkoituksena jatkaa pyyntejä niin pitkään kuin mahdollista. Lupaa haetaan maksimijaksi kerrallaan.

5 Määräykset, joita hakemus koskee

Hakemuksen kohteena olevien luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksissä on kielletty mm. metsästys, selkärankaisten eläinten tappaminen, pyydystäminen, häiritseminen ja pesien vahingoittaminen sekä liikkuminen maastoon merkittyjen polkujen ulkopuolella 1.4.–31.7. tai 15.4.–15.7.

Lupa- ja valvontavirasto voi luonnonsuojelulain 54 § mukaan myöntää luvan poiketa luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen tai tutkimuksen kannalta.

Hakemus koskee luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettuja lintulajeja.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänkierron kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kasviston ja eläimistön suojelemiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

6 Lupa- ja valvontaviraston päätös

Lupa- ja valvontavirasto myöntää luvan poiketa Raisionlahden YSA022361, YSA204695 ja YSA204713 luonnonsuojelualueiden rahoitusmääräyksistä ja rauhoitettujen lintujen rauhoitussäännöksistä seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2028 asti.
2. Tällä luvalla saa pyydystää ja tappaa supikoiria ja minkkejä Raisionlahden yksityisillä luonnonsuojelualueilla.
3. Pyynti tulee painottaa pesimääjan ulkopuolelle, mutta lupa mahdollistaa loukkupyynnin liikkumisrajoitusaikana 1.4.–30.4., mikäli on vahva epäily, että vieraspeto uhkaa alueen linnustoa. Muuten pyynneissä tulee noudattaa liikkumisrajoituksia.
4. Pyynti tulee lopettaa välittömästi, mikäli pyynnin havaitaan häiritsevän merkittävästi pesivää linnustoa.
5. Hakija vastaa muista eläinten pyyntiin tarvittavista luvista.
6. Eläinten pyynti ja lopettaminen tulee toteuttaa metsästyslaissa (615/1993) sallituin ja säädetyin menetelmin.
7. Hakija vastaa eläinten pyynnin ja lopettamisen tiedotuksesta ja turvallisuudesta alueiden muut käyttötavat huomioon ottaen.
8. Luvan mukaisia toimenpiteitä tehtäessä tämä lupa on pidettävä mukana (esim. puhelimessa) ja pyydetäessä esitettävä.
9. Hakija vastaa tarvittavien lupien hakemisesta muilta viranomaisilta ja tarvittavasta yhteydenpidosta maanomistajaan.
10. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat ovat tietoisia tämän luvan sisällöstä.
11. Lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän luvan noudattamista ja voi tarvittaessa tehdä maastokäyntejä.

12. Luvan käytöstä on raportoitava Lupa- ja valvontavirastolle vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Raportti toimitetaan viraston kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tämän päätöksen asiatussa LVV-U/55331/2026 varustettuna. Raportista on käytävä ilmi pyyntien toteutustapa, pyyntikertojen ajankohdat, pyyntien ja loukkujen sijainnit ja määrät, saaliin määrä lajeittain sekä muut pyyntien toteutuksessa esiin nousseet erityspiirteet.

7 Perustelut

Luvan mukainen toiminta ei vaaranna hakemuksessa mainittujen luonnonsuojelualueiden perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueiden hoidon kannalta. Lisäksi hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää eläimistön suojelemiseksi.

Supikoira ja minkki ovat vieraslajeja. Supikoira kuuluu Euroopan unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luetteloon. Minkki on vieraslaji, joka sisältyy Suomen kansalliseen vieraslajiluetteloon. Em. luettelo sisältää ne haitalliset vieraslajit, jotka eivät kuulu EU:n vieraslajiluetteloon, mutta joita voidaan pitää Suomen oloissa haitallisina (kansallisesti merkityksellinen haitallinen vieraslaji). Supikoiran ja minkin kaltaiset pienpedot voivat vähentää lintukantoja merkittävästi ja niitä on tarkoituksenmukaista poistaa luonnonsuojelualueilta linnuston suojelemiseksi.

Vieraspetopyynti tulee lupaehtojen mukaisesti painottaa pesimäajan ulkopuolelle, mutta pyynti on sallittua pesimäkauden alussa liikkumisrajoitusaikana 1.4.–30.4., mikäli on vahva epäily siitä, että vieraspeto uhkaa alueen linnustoa. Vieraspetopyyntiä ei ole sallittu toteuttaa myöhemmässä vaiheessa pesimäkautta (1.5.–31.7.), sillä linnuston suojelemiseksi on perusteltua, että minkin ja supikoiran aiheuttama uhka pesimälinnustolle poistetaan toukokuun alkuun mennessä. Eläimistön suojelemiseksi katsotaan riittäväksi, että paikalliset yksilöt saataisiin poistettua ennen toukokuuta. On mahdollista, että yksittäisiä supikoiria tai minkkejä tulee alueelle muualta toukoheinäkuussa, mutta niiden poistamista ei nähdä perustelluksi ottaen huomioon vieraspetojen ja lintujen poikasaika.

Raisiolahden luonnonsuojelualueet ovat tärkeitä pesimisalueita rauhoitetuille linnuille, ja loukkupyynnistä saattaa pesimäaikana aiheutua lievää häirintää pesimälinnustolle. Hakijalle myönnetään siksi luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen lupa rauhoitettujen lintujen häirintään. Hakemus täyttää poikkeusperusteen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi, sillä vieraspetopyynnillä suojellaan esim. uhanalaisia lintulajeja. Poikkeukselle ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua, sillä vieraspetoja ei ole mahdollista poistaa alueilta muulla vähemmän pesimälinnustoa häiritsevällä tavalla. Vieraspetopyynti on edellytys useiden luonnonsuojelualueilla esiintyvien rauhoitettujen lintulajien suotuisan suojelutason säilyttämiseksi tai saavuttamiseksi.

Lupa on myönnetty kolmeksi vuodeksi. Kolmen vuoden jälkeen voidaan tarkastella vieraspetopyynnin vaikutuksia, sen jatkamisen tarpeellisuutta ja lupaehtoja uudelleen.

8 Päätöksen täytäntöönpano

Tämä päätös on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 122 §:n mukaisesti pantava välittömästi täytäntöön mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Linnuston suojeleminen edellyttää, että pienpetoja voidaan poistaa luonnonsuojelualueilta ennen pesimäkauden alkua, minkä vuoksi luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

9 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 1 §, 2 §, 54 §, 121 §

Turun ja Porin lääninhallituksen rauhoituspäätös 17.8.1984, Dnro: 10059 361 83 Ys Rai

Lounais-Suomen ympäristökeskuksen rauhoituspäätös 1.12.2008, Dnro: LOS-2003-L-420-251

Lounais-Suomen ympäristökeskuksen rauhoituspäätös 30.9.2008, Dnro: LOS-2003-L-420-251

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

10 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Salli Uljas. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

11 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

12 Käsittelymaksu

Maksutta. Valtioneuvoston Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuodelle 2026 antaman asetuksen (1177/2025) mukaan luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen taikka luonnonsuojelulaissa tarkoitettuihin ennallistamis-, kunnostus- tai hoitotoimiin myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

Liitteet

Valitusosoitus

13 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Lupa- ja valvontavirasto julkaisee päätöksen luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti internetsivuillaan.
sähköpostitse:
hakija

Tiedoksi

sähköpostitse:
ympäristöministeriö
Lounais-Suomen poliisilaitos
Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Raision kaupunki
SLL Varsinais-Suomen piiri
Tapiola Varsinais-Suomi–Satakunnan ry.
Natur och Miljö r.f.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/55331/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/55331/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 12.03.2026 09:48

Ratkaisija Uljas Salli 12.03.2026 12:04